

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/96/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819205344
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3819205344.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobkyne I. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. 8, O., t. č. umiestnená v Dome opatrovateľskej služby S. proti žalovanej Mgr. R. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, O., zast. Mgr. Milanom Vallom, advokátom so sídlom Vajnorská 43 Bratislava, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. júla 2020, č.k. 11C/34/2019-180 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaná **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi vo výške 100%.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala o určenie, že vlastníkom nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXX vedeného Okresným úradom Prievidza, katastrálnym odborom, pre k. ú. O., Obec O., okres V., ako pozemky parc. reg. „C“ parc. č. XXXX/X - druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 132 m², parc. reg. „C“ parc. č. XXXX/X - druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 72 m², parc. reg. „C“ parc. č. XXXX - druh pozemku záhrada o výmere 206 m² a ako stavba rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na parc. č. XXXX/X - druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 72 m² je I. G., rod. P., nar. X.X.XXXX, bytom R. 8, O. s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 4/6.

3. Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že žaloba je podaná nedôvodne. Žalobkyňa sa žalobou domáhala o určenie, že je vlastníčkou nehnuteľností označených v petite žaloby v podiele 4/6-ín. Súd považoval za nespornú skutočnosť splnenie prvej podmienky - výzva daryne (žalobkyne) obdarovanej (žalovanej), aby vrátila dar písomnou výzvou zo dňa 3.novembra 2019, ktorú žalovaná prevzala, ale žiadnym spôsobom na ňu nereagovala. Potom sa súd zaoberal splnením druhej podmienky - či žalovaná hrubo porušila dobré mravy správaním, ako to opísala žalobkyňa v žalobe. Z vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobkyňa nepreukázala také správanie sa žalovanej voči žalobkyňi, ktoré by dosahovalo značnú intenzitu, alebo by bolo sústavné tak, ako to súdna prax pre úspešné uplatnenie nároku na vrátenie daru vyžaduje a bolo by vyvolané výlučne iba konaním a správaním žalovanej bez toho, aby bolo vyvolané vzájomným správaním sa žalobkyne voči žalovanej. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa bývala v spornom rodinnom dome označenom v žalobe sama až do novembra 2019, kedy po operácií ľavého kĺbu a niekoľkotýždňovom pobyte v Nemocnici v Bojniciach sa do rodinného domu nevrátila. Po prepustení z Nemocnice v Bojniciach jej

bola doporučená opatrovateľská starostlivosť. Žalobkyňa bývala v dvojdomu a v druhej polovici býval jej syn V. G.. Žalobkyňa darovala svoj podiel na nehnuteľnostiach, vrátane rodinného domu o veľkosti 4/6-ín žalovanej, svojej dcére žijúcej v Bratislave. V darovacej zmluve si zmluvné strany nedohodli právo doživotného bývania žalobkyne, ale upravili si v čl. II. bod 3, že dary sa môže domáhať vrátenia daru v prípade, ak sa k nej bude obdarovaná chovať tak, že hrubo poruší dobré mravy. Aj po uzatvorení darovacej zmluvy, teda po 5. októbri 2012 žalobkyňa užívala nehnuteľnosti bez obmedzenia až do novembra 2019, kedy sa stala klientkou Domu sociálnych služieb v S. (DSS). Do uvedeného obdobia platila všetky poplatky spojené s užívaním nehnuteľností, o ktoré sa starala, kosila trávu, zabezpečovala si všetky potreby, vrátane nákupov, ktoré si zabezpečovala výlučne taxíkom. V tom čase podľa jej vyjadrenia mala dobrý zdravotný stav, neliečila sa na žiadne ochorenie a nebrala žiadne lieky. Žalovaná ju do uzavretia darovacej zmluvy navštevovala sporadicky, chodila z Bratislavy raz za mesiac, niekedy raz za dva mesiace, niekedy každý týždeň a niekedy bola u nej aj dlhšie. Jej návštevy boli u žalobkyne nepravidelné a pri návštevách, ak bolo potrebné, chodila so žalobkyňou k lekárom. Pred uzavretím darovacej zmluvy spolu komunikovali, vychádzali spolu dobre, ich vzťah žalovaná opísala ako stabilný. Niekedy žalobkyne vytkla veci, ktoré sa jej nepáčili. Žalobkyňa bola sebestačná, nebola odkázaná na pomoc ďalšej osoby, čo žalobkyňa potvrdila. V tom čase mala žalovaná dobré vzťahy so svojimi synmi Y. a Y. G.. So svojím bratom V. a jeho dcérou O. Q. a jej manželom nekomunikujú od roku 2011, kedy O. Q. napadla žalovanú. Po úraze žalobkyne v októbri 2019, kedy si žalobkyňa pri páde zlomila ľavé kĺbové kĺbové kĺbové kĺbové bola odkázaná na pomoc ďalšej osoby. Po návrate z nemocnice a doporučení personálom nemocnice sa rozhodla ísť do DSS S. (pri Bojniciach), kde má zabezpečenú 24-hodinovú starostlivosť. Žalobkyňa sa rozhodla, že pôjde do DSS, kde má zabezpečenú stálu starostlivosť, lebo sama usúdila, že potrebuje pomoc. Ak by jej žalovaná zabezpečila prostredníctvom Mestského úradu Bojnice opatrovateľku do domáceho prostredia, táto by mohla žalobkyne pomôcť len 7 a pol hodiny a bolo otáznave, či by vôbec úrad takúto opatrovateľku zabezpečil. Žalobkyňa sa po prepustení z nemocnice pohybovala o dvoch barľach a potrebovala pomoc inej osoby. Žalovaná bola ochotná sa o žalobkyňu starať, ale v Bratislave, kde býva, ale žalobkyňa nechcela ísť do Bratislavy a aktuálne tiež odmietla takúto pomoc od žalovanej, pričom na pojednávaní sa vyjadrila, že do Bratislavy nechcela a nechce ísť. Z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že v DSS je spokojná a páči sa jej tam. Žalovaná navštevovala žalobkyňu v DSS tiež sporadicky, nosila jej tam ovocie a veci, ktoré potrebovala. Podľa informácie personálu žalobkyňu navštevoval aj jej syn V. a synovia žalovanej. Žalovaná neprestala mať záujem o žalobkyňu po celý čas, ktorý bola v DSS. Túto skutočnosť žalobkyňa nepoprela. So žalobkyňou aj naďalej spolu komunikovali. Žalobkyňa sa chcela vrátiť do rodinného domu, hoci bola odkázaná na pomoc ďalšej osoby. Pre žalovanú bol šok, keď jej bola doručená výzva na vrátenie daru, lebo žalobkyňa nemala dôvod, aby žiadala od žalovanej dar vrátiť. So žalobkyňou sa nikdy nehnevala, mali tzv. stabilný vzťah, zaujímala sa o ňu vždy a neodmietla sa o ňu postarať po úraze ľavého kĺbu v októbri 2019, ale starostlivosť jej ponúkla v Bratislave, kde by sa mohla žalobkyňa presťahovať, čo ona odmietla. Nikdy jej vulgárne nenadávala, nesprávila sa k nej tak, ako to opisuje žalobkyňa v žalobe, neurážala ju a vulgarizmy voči nej nepoužívala. Žalovaná po uzavretí darovacej zmluvy nechala žalobkyňu bývať v rodinnom dome, nikdy k užívaniu tejto nehnuteľnosti pripomienky nemala až do októbra 2019, kedy po operácii ľavého kĺbu už žalobkyňa potrebovala pomoc a do rodinného domu sa nevrátila, lebo sa o ňu nemal kto postarať. Nesprávila sa k nej neúctivo, amorálne a neodmietla jej pomoc, neodcudzila jej občiansky preukaz, tento potrebovala na vybavenie prechodného pobytu žalobkyne v Bratislave, ak by sa tam presťahovala. Nevybrala jej peniaze z účtu len tak, ale dňa 24.10.2019 vybrala z účtu žalobkyne 360 eur, lebo bolo potrebné zabezpečiť nejaké platby ohľadom umiestnenia žalobkyne v DSS a navyše mala žalovaná dispozičné právo k účtu žalobkyne. Podľa žalobkyne sa správanie žalovanej zhoršilo po roku 2010, keď zomrel jej manžel. Zhoršenie správania vnímala tak, že žalovaná bola k nej odmeraná. Pri ich stretnutiach sa nehádali, len si vymieňali názory. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že ju žalovaná neurážala, fyzicky ju nenapadla, telefonovali si spolu a žalovaná sa informovala, ako sa má v DSS, ako sa cíti. Nevyhrážala sa jej, navštevovala ju v DSS každý týždeň, neurážala ju a nosila jej ovocie. Charakterizovala žalovanú ako panovačnú osobu, ktorá musí mať vždy pravdu. Žalobkyňa neuvažovala nad tým, aby ju opatroval, resp. staral sa o ňu syn Peter, čo odôvodnila tým, že predsa je to chlap a aká by to bola starostlivosť od chlapa, lepšia by bola opatrovateľka. Žalobkyňa tiež vo svojej výpovedi uviedla, že žalovaná sa správala odmerane aj k deťom jej brata V., ale komunikujú spolu. Rovnako sa správajú aj k svojim deťom, žalovaná chce, aby aj jej deti boli podriadené. K svojmu bratovi V. a k svojim deťom sa vulgárne nesprávila. Žalobkyňa vo svojej výpovedi nepotvrdila správanie žalovanej, ktoré opísala v žalobe, teda nepotvrdila skutočnosti uvedené v žalobe, že by sa žalovaná správala tak, aby hrubo porušila dobré mravy. Z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že chce od žalovanej vrátiť nehnuteľnosti v podiele 4/6-iny z dôvodu, lebo tieto chce dať svojim vnukom, deťom žalovanej. Nielen jej syn V. G.,

ale aj jej vnuci ju nahovárali, aby sa vrátila do rodinného domu. Žalobkyňa je v DSS spokojná, dôchodok vo výške 574 eur jej postačuje na krytie poplatku za služby poskytnuté v tomto zariadení, ktoré činia 440 eur mesačne. Žalobkyňa vie, že potrebuje pomoc, ale aj napriek tomu sa chce vrátiť do rodinného domu, lebo chce dať rodinný dom (teda jej podiel 4/6-iny) svojim vnukom. Z uvedeného potom vyplýva, že nie pre hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovanej chce žalobkyňa vrátiť dar späť, 4/6-iny nehnuteľnosti, ktoré žalovanej darovala, ale preto, že chce svoj podiel dať svojim vnukom. Žalovaná nezobrala veci patriace žalobkyni ako obrazy, televízor a iné z rodinného domu, zobrala si len tie veci, ktoré jej patria do vlastníctva podľa darovacej zmluvy zo dňa 28.novembra 2012, ktorou žalobkyňa darovala všetok hnuťelný majetok žalovanej. Súd mal v konaní na základe uvedeného za preukázané, že sa žalovaná o žalobkyňu zaujímalala, bola s ňou v kontakte a pomohla jej, keď bolo potrebné a takýto záujem mala aj po úraze v októbri 2019, kedy po prepustení z nemocnice bola umiestnená v DSS v S.. Žalovaná neodmietla pomoc pre žalobkyňu, bola ochotná sa o žalovanú postarať, ale v Bratislave, kde býva, ale takúto pomoc žalobkyňa odmietla. Týmto dala najavo, že nemá záujem o pomoc zo strany žalovanej. Žalobkyňa v čase rozhodovania tejto právnej veci bola vo veku 92 rokov, ale aj v tomto veku pôsobila čulo, bola upravená, pohybovala sa pomocou barlí a za pomoci svojho vnuka prišla do pojednávacej miestnosti. Z jej fyzického zjavu bolo zrejmé, že je odkázaná na pomoc inej osoby. Žalobkyňa slabšie počuje, ale podľa jej vyjadrenia sa nelieči na vážne ochorenia a neužíva žiadne lieky. Tak, ako súd uviedol už vyššie v konaní nebolo preukázané, že by sa žalovaná správala spôsobom, ktorým by hrubo porušila dobré mravy, že sa správala tak, ako žalobkyňa opísala v žalobe, pretože vo svojej výpovedi žalobkyňa tieto skutočnosti nepotvrdila. To, že sa žalovanej zhoršilo správanie voči žalobkyni, že bola k nej odmeraná, alebo si vymieňali medzi sebou názory, nie je hrubé porušenie dobrých mravov a dôvod na vrátenie daru. V konaní nebolo preukázané, že by sa žalovaná správala k členom svojej rodiny v hrubom rozpore s dobrými mravmi, pričom aj žalobkyňa uviedla, že žalovaná sa k svojmu bratovi V. vulgárne nesprávala, pričom ani nekomunikácia s členmi rodiny, nie je hrubé porušenie dobrých mravov a dôvod na vrátenie daru. Pre úplnosť súd dodal, že z výpovedí syna žalobkyne V. z pojednávania vo veci sp. zn.14C 11/2017 vyplýva, že od roku 2014 s matkou nekomunikujú kvôli majetku, pričom žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že so synom vychádzala aj vychádza dobre, vulgárne sa žalovaná k nemu nesprávala a ani k svojim deťom. Súd považoval za podstatné tiež uviesť, že každé nevhodné správanie sa obdarovaného, ani menej významné porušenie dobrých mravov, ešte nezakladá darcovi právo domáhať sa vrátenia daru. V konaní súd mal za preukázané a nebolo to ani sporné, že by sa žalovaná ako obdarovaná správala tak, že by svojim konaním hrubo porušovala dobré mravy voči žalobkyni a členom jej rodiny. Na základe vyššie uvedených skutočností, súd žalobu zamietol.

4. Žalobkyňa v žalobe navrhla vypočuť svedkov - syna žalobkyne V. G., jej vnukov, synov žalovanej - Y. a Y. G., Q. X. a žalovaná tiež navrhla v priebehu konania vo svojich podaniach doplniť dokazovanie okrem iného výsluchom príslušníkov Policajného zboru SR, niektorých zamestnancov nemocnice, pracovníčku Mestského úradu Bojnice, pracovníčku DSS S. (č.l. 55-60). Žalobkyňa na otázku sudkyne na pojednávaní dňa 16. júla 2020, aké dôkazy navrhuje vykonať nereagovala. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní nenavrhol doplniť dokazovanie. Súd rozhodne, ktoré dôkazy vykoná alebo nevykoná. Aj výsluch strany sporu je dôkazným prostriedkom, pričom strana sporu má povinnosť pravdivo a úplne uvádzať ostatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa prejednávaneho sporu. Súd pri hodnotení dôkazov vychádzal predovšetkým z výsluchu žalobkyne ako strany sporu ako dôkazného prostriedku, ktorá má povinnosť pravdivo a úplne uvádzať rozhodujúce skutkové tvrdenia, pričom prihliadol aj na jej výsluch v priebehu konania z pojednávania zo dňa 16.júla 2020 a dospel k záveru, že nie je potrebné doplniť dokazovanie výsluchom ňou navrhovaných svedkov uvedených v žalobe vzhľadom k jej výpovedi, ktorá nepotvrdzovala skutočnosti uvedené v žalobe. Preto by výsluch navrhovaných svedkov bol nadbytočný a nevhodný a logicky by nemal žiaden význam v súvislosti s jej výpoveďami z pojednávania. Súd opakovane zdôraznil, že žalobkyňa vo svojej výpovedi nepotvrdila skutočnosti uvedené v žalobe, pričom nepotvrdila, že sa žalovaná správala spôsobom, ktorý by hrubo porušoval dobré mravy. Súd pri hodnotení dôkazov vychádzal nielen z výpovedí strán sporu, prihliadol aj na obsah výzvy na vrátenie daru a na všetky skutočnosti a dôkazy, ktoré vyšli v priebehu konania najavo. Súd nemusí vykonať všetky navrhované dôkazy, pričom tým, že navrhovaných svedkov v žalobe nevypočul, nevylúčil tento dôkaz, ktorý by mal preukázať rozhodujúce skutkové okolnosti významné pre rozhodnutie súdu. Žalobkyňa v žalobe nezdôvodnila naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe a neurobila tak ani v priebehu konania. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa nemala naliehavý právny záujem na určovacom petite, lebo tvrdené skutočnosti v žalobe nekorešponovali s jej výpoveďou v priebehu konania, teda tieto nepotvrdila vo svojej výpovedi. Žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na takomto

určení, lebo bez tohto určenia nie je ohrozené jej právo ani jej právne postavenie a nie je ani neisté. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1 v spojení s § 262 ods.2 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa a žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a jej žalobe vyhovel a priznal jej náhradu trov konania, alebo aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedla, že súd prvej inštancie v bode 39. napadnutého rozhodnutia dôvodí, že v žalobe nezdôvodnila naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe. V reakcii na toto tvrdenie súdu poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 06.12.2012, sp. zn. 5 Cdo 31/2011. Z podanej žaloby, aj z jej výpovede v priebehu súdneho konania je zrejmé a nespochybniteľné, že v danom prípade jasne poukázala na skutkové okolnosti, ktoré viedli k tomuto sporu, že žalovanú vyzvala na vrátenie daru. Z podanej žaloby aj vykonaného dokazovania je teda zrejmé, že naliehavý právny záujem trval tak v čase podania žaloby, ako aj v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že ako žalobkyňa domáhajúca sa vrátenia sporných nehnuteľností (ako jej domova, osoby vo vysokom veku, kde prežila celý svoj život) nemá na určenie vlastníckeho práva k nim naliehavý právny záujem a že jej právo nie je bez určenia súdom ohrozené je absurdným záverom súdu, ktorý sám o sebe zakladá arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko nemá oporu ani v žalobe, ani vykonanom dokazovaní ani v ustanovení žiadneho právneho predpisu. K intenzite konania obdarovanej - žalovanej voči jej osobe darcu je nevyhnutné hlbšie sa zaoberať pojmom dobré mravy a otázkou intenzity chovania obdarovaného, ktorá by konštituovala mieru porušenia dobrých mravov, ktorú je možné v kontexte ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníku (ďalej len „OZ“) považovať za „hrubú“. Zároveň je potrebné vykladať konanie obdarovaného v súvislostiach a vzájomných nadväznostiach zohľadňujúc okolnosti konkrétneho prípadu. Poukázala na R 88/1998. Sporné nehnuteľnosti žalovanej darovala, no od začiatku zároveň tvrdila, že v dome chce dožiť, nakoľko je to prostredie, ktoré pozná, v ktorom sa cíti dobre a v ktorom má kľud. Darovaná nehnuteľnosť totiž nebola „jednou z mnohých“ nehnuteľností, ktoré vlastnila, ale jej vlastným obydľím - domovom. Je starší človek a zmena prostredia, resp. prípadné sťahovanie, je pre ňu proces veľmi náročný, stresujúci, vzhľadom na jej vysoký vek môže mať dopad aj na jej zdravotný stav. Mala za to, že dcéra bude mať na zreteli jej najlepši záujem aj do budúcnosti, či už to bolo z jej strany *expressis verbis* povedané alebo nie, pričom práve starostlivosť o svojich rodičov v čase ich staroby, teda času keď sú zraniteľnejší a odkázanejší na porozumenie a pomoc druhých, pokladá za jeden zo základných mravov, resp. spoločenských hodnôt ako takých. Nebola si vedomá možnosti, resp. potreby zakotviť právo doživotného užívania v zmluve, zmluvu pripravovala práve žalovaná, ktorej verila. Žalovaná si musela byť vedomá toho, že bez riadne zapísaného vecného bremena k nehnuteľnosti - práva doživotného užívania je vydaná dobrej vôli vlastníka nehnuteľnosti - žalovanej. Práve z tejto skutočnosti je zrejmé, že úmyslom žalovanej od počiatku nebolo nehnuteľnosť akýmkoľvek spôsobom chrániť alebo opatrovať v rámci rodiny. Obzvlášť dôležitým aspektom posúdenia rozporu posudzovaného konania s dobrými mravmi je posúdenie s ohľadom na osobu darcu a obdarovaného, resp. toho kto sa takéhoto konania dopustil a kto bol jeho cieľom. Pričom práve toto súd prvej inštancie nevykonával. Účelom žalovanej zjavne od počiatku bolo mať nehnuteľnosť nezaťaženú a tým pádom ľahko speňažiteľnú. Úmysel žalovanej speňažiť nehnuteľnosť jasne dokrešľuje aj jej vlastné následné správanie, kedy ako väčšinový vlastníka nehnuteľnosti iniciovala súdne konanie o vysporiadanie podielového spoluvlastníctva nehnuteľnosti, v rámci ktorého nadobudla menšinový podiel svojho brata. Sporná nehnuteľnosť je súčasťou dvojdomu, kde v druhej časti býva práve jej syn, brat žalovanej. V danom čase nebol žiaden dôvod, ktorý by zakladal nevyhnutnosť vysporiadania podielového spoluvlastníctva sporného domu, ktorý v danom čase trvalo obývala. Jediný motív, ktorý sa logicky ponúka, je práve zisťovná snaha nadobudnúť úplnú kontrolu nad spornými nehnuteľnosťami, čím by žalovanej nič nebránilo v predaji týchto nehnuteľností. V konečnom dôsledku zámer žalovanej dokrešľuje aj zmena správania voči nej, po darovaní sporných nehnuteľností, kedy jej správanie značne ochladlo, a zhoršilo sa, prerástlo do úplne otvoreného obohacovania sa na jej účet kradnutím vecí zo sporného domu, s jej strohým odôvodnením, že tieto veci „nepotrebuje“. Takto došlo k odcudzeniu televízora, počítaču, kníh a šperkov, čím došlo k značnému zhoršeniu kvality jej života, žalovaná neskôr aj za ňu vybrala finančnú hotovosť, ktorú mala na pošte a túto nevrátila. Vec v danom čase neriešila trestným oznámením v snahe urovnať ju v rodine. Skutočnosť však jasne potvrdzuje aj vysvetlenie žalovanej - táto obhajuje vec fabrikátom darovacej zmluvy na „všetky hnutelné veci“. Ako uviedla na pojednávaní, podpis na tejto zmluve nie je jej, túto zmluvu neuzavrela. Darovanie všetkých hnutelných vecí nemá žiadnu logiku ani opodstatnenie a značne by sa tak skomplikoval jej každodenný život a fungovanie, keďže by už nič nevlastnila, nemohla by tieto veci ani užívať. Keby aj došlo nebudaj k jej snahe obdarovať žalovanú, má za to, že už len prijatie takéhoto daru by bolo hrubým porušením dobrých mravov. Rovnako skutočný

zámer, hodnotové nastavenie, motív správania a vzťah žalovanej k nej ilustruje aj jej postoj voči nej po jej poslednom, vážnom úraze. Po zlomenine kĺbu potrebovala intenzívnu pooperačnú a rehabilitačnú starostlivosť. Namiesto snahy o príspevok k zlepšeniu jej stavu žalovaná jej nevládnosť využila ako zámienku na umiestnenie ju v domove sociálnych služieb, ktorý je jej stavu nevyhovujúci, práve pre skutočnosť, že potrebuje intenzívnu rehabilitačnú starostlivosť, ktorú jej súčasný DSS neposkytuje. Žalovaná tak namiesto zvolenia vhodného zariadenia, zvolila to zariadenie, na ktoré postačuje jej dôchodok bez akejkoľvek snahy nájsť vhodné zariadenie. Práve naopak, žalovaná práve v tomto pre ňu veľmi zložitom a ťažkom čase zneužila jej bezvládnosť a požiadala miestny úrad o zrušenie jej trvalého pobytu v spornom dome a na nehnuteľnosti vymenila zámky. Efektívne tak z nej vlastná dcéra spravila bezdomovca. Argument o jej ponuke starať sa o ňu v Bratislave je taktiež len účelový, keďže žalovaná si je a bola plne vedomá, že do Bratislavy ísť nechce, chce zostať žiť vo „svojom“ dome. Veľmi smutným záverom tohto celého konfliktu je aj snaha žalovanej obmedziť ju v spôsobilosti na právne úkony (konanie na OS Prievidza 4Ps 1/2020), a to napriek tomu, že na toto neexistuje objektívny dôvod. Je osoba staršia, t.č. vo veku 93 rokov, teda osobou, ktorej právny poriadok priznáva zvýšenú ochranu. Rovnako je potrebné analogicky poukázať na právnu úpravu starostlivosti detí o svojich rodičov, kedy Zákon o rodine umožňuje priznať rodičom výživné zo strany ich detí (§ 66 Zákona o rodine). S odstupom času je tak zrejme, že žalovaná od začiatku postupovala cieľavedomo, s jasnou snahou obohatiť sa na jej úkor, a to listivým získaním sporných nehnuteľností za účelom ich predaja. Svoj zámer tieto nehnuteľnosti predat' nakoniec uznala aj počas pojednávania. Žalovaná takto konala bez ohľadu na to, čo bude s ňou a s vedomím, že sporná nehnuteľnosť je jej domovom a v tejto nehnuteľnosti chce dožiť a nemá záujem sa z nej vysťahovať, ani nemá záujem byť v domove sociálnych služieb, čo opakovane uviedla aj počas výsluchu, kde uviedla, že na podanej žalobe trvá v jej uvedenom rozsahu. Súc si vedomá jej želania, žalovaná konala v priamom rozpore s nimi, ako aj v rozpore s jej základnými ľudskými potrebami, pričom z jej strany nešlo o konanie náhodné resp. neobstarlivosť, ale práve naopak, o konanie vopred pripravené a zosnované. Konanie žalovanej je tak nutné vykladať v súvislostiach, ako časových, tak vzťahujúcim sa k osobám darcu (matka, osoba staršia) a obdarovaného (dcéra, mladšia a právne skúsenejšia). Jednotlivé čiastkové konania žalovanej tak zakladajú nespornú a nespochybniteľnú reťaz skutkov vedúcich k jasnému cieľu - obohateniu sa na úkor svojej dobromyseľnej matky, v priamom rozpore s jej záujmami, potrebami a túžbami. Takéto konanie žalovanej tak jednoznačne a nepochybne priamo zakladá hrubý rozpor s dobrými mravmi a odôvodňuje vrátenie daru. Všetky vyššie uvedené skutočnosti pritom boli zrejme z vykonaného (aj v značnej miere obmedzeného) dokazovania, je tak zrejme, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym právnym záverom. Súd naopak dokonca tvrdil, že takéto konanie, resp. jeho existencia a intenzita ani neboli sporné, čo je v priamom rozpore s podanou žalobou a vykonaným dokazovaním. K otázke správania žalovanej voči členom jej rodiny uviedla, že súd v prvom rade nevypočul ňou navrhovaných svedkov, nemohol teda relevantne dôvodiť, resp. vyhodnotiť či konanie žalovanej voči nim bolo alebo nebolo spôsobené zakladať povinnosť vrátenia daru z dôvodu hrubého rozporu s dobrými mravmi. Všetci ňou navrhnutí svedkovia boli členovia jej rodiny - syn, vnuci a nete, konanie žalovanej voči nim tak bolo spôsobilé založiť jej povinnosť vrátiť dar, napriek tomu neboli vypočutí. Exemplárne je možné uviesť aj z doteraz vykonaného dokazovania skutočnosti, ktoré sú svojou intenzitou v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Fyzický konflikt žalovanej s jej vnučkou - dcérou jej syna. Zjavne neopodstatnená a šikanózna - zamietnutá - žaloba (sp. zn. 14C 11/2017, OS Prievidza) na brata žalovanej. Žaloba o vysporiadanie podielového spoluvlastníctva k spornej nehnuteľnosti na brata žalovanej. Tvrdenie žalovanej, že len uplatňuje svoje práva tak nemôže obstáť, keďže v jej prípade očividne nejde o uplatnenie práv, ale o zjavne šikanózne snahy, resp. ciele vyvolávanie konfliktov, čo je opäť konanie, ktoré nemôže požívať právnu ochranu a ako také ani nemôže byť v súlade s dobrými mravmi, práve naopak je v hrubom rozpore s nimi. Situáciu záverom dokrešľuje aj záver z vykonaného dokazovania, z ktorého je zrejme, že žalovaná prakticky so zvyškom rodiny nekomunikuje, pričom súd túto skutočnosť ignoroval a viac ju neskúmal, napriek tomu, že mohla byť nevyhnutnou pre právne posúdenie veci. Súd prvej inštancie v odôvodnení opiera svoje rozhodnutie aj o údajný motív tejto žaloby, ktorým má byť snaha odovzdať sporné nehnuteľnosti jej vnukom, pričom dôvodi, že skutočným dôvodom je práve toto a nie samotné objektívne správanie žalovanej voči nej a jej rodine. To tvrdenie nemá základ vo vykonanom dokazovaní a jedná sa o svojvoľnú, ničím nepodloženú úvahu súdu prvej inštancie. Práve naopak už vo svojej prvej výpovedi v 02/20 jasne uviedla, že trvá na podanej žalobe, ako aj na skutočnostiach v nej uvedených. To ako bude po úspechu v tomto súdnom konaní so spornými nehnuteľnosťami nakladať bude na jej slobodnom uvážení ako vlastníka daných nehnuteľností a jej úmysel, či už priamo komunikovaný alebo nie, nehnuteľnosti ďalej scudzit' alebo nie, nemôže byť prekážkou spravodlivého posúdenia objektívne existujúcich dôvodov zakladajúcich povinnosť obdarovanej žalobkyne vrátiť dar.

Súd prvej inštancie v bodoch 38. a nasl. napadnutého rozhodnutia opakovane vychádza z predpokladov, ktoré však neboli predmetom riadneho dokazovania na pojednávaní, a to aj napriek skutočnosti, že boli výpovede relevantných svedkov - členov jej rodiny riadne navrhnuté ako dôkaz a navrhnutí svedkovia sa aj osobne zúčastnili na pojednávaní, ochotní vypovedať. Konanie súdu kedy sa súd rozhodne, že dôkaz nevykoná napriek tomu, že je tento spôsobilý objasniť skutkový stav uvedený v obžalobe je zásadným popretím práva na spravodlivý proces a v priamom rozpore so základnými princípmi civilného sporového konania podľa čl. 2 CSP. Súdu prvej inštancie muselo byť zrejmé, že vzťahy žalovanej s jej rodinou rozhodne nie sú „korektné“ alebo „bežné“, ale práve naopak a teda je potrebné ich ďalej skúmať, čo aj opakovane navrhla. Z rozhovorov s vnukmi je jej zároveň ešte podrobnejšie známe, že ich vzťah so žalovanou je rovnako značne rozvrátený a to z dôvodov opakovanej, sústavnej, hrubej verbálnej agresivity žalovanej voči nim. Túto skutočnosť rovnako uviedla v žalobe, ktorú aj vo svojej výpovedi z 02/20 potvrdila, súd však toto ignoroval, a tak tieto pre spravodlivé rozhodnutie vo veci samej potrebné skutočnosti ani nemohli byť na pojednávaní objasnené. Ďalej poukázala na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, ustálenú judikatúru Ústavného súdu SR (napr. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd vyššie uvedené zákonné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia nenaplnil, nevyrovnal sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v dostatočnej miere s jej právnou argumentáciou predloženou v priebehu konania resp. s vykonanými dôkazmi, čím porušil právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia práve naopak len veľmi stroho preberá argumentáciu žalovanej, resp. jej právneho zástupcu (podľa bodu 21. napadnutého rozhodnutia), a to tak v materiálnych ako aj procesných otázkach, a to bez toho aby túto podrobil akejkoľvek hlbšej úvahe či kritike, pričom tento svoj postup nijakým spôsobom neobjasňuje. Rozsudok nesie výrazné prvky arbitrárnosti a v konečnom dôsledku tak neumožňuje v dostatočnej miere posúdiť či preskúmať jeho zákonnosť, nehovoriac už o splnení požiadaviek na jeho presvedčivosť. Súd takisto v odôvodnení napadnutého rozhodnutia opakovane vychádza zo záverov, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, a to tak kvôli rozhodnutiu súdu konkrétne dôkazy nevykonať (napr. hodnotenie vzťahu žalovanej s jej synmi, ktorí neboli vypočutí, aj napriek návrhu na ich výsluch), ako aj kvôli postupu súdu kedy dôkazy vykladá v priamom rozpore s dokázaným skutkovým tvrdením (napr. že do DSS S. ona chcela nastúpiť, pričom vo výpovedi v 02/2020 uviedla, že to tak nebolo a chcela ísť domov, závery ohľadom vzťahu žalovanej k ostatným členom rodiny, počiatočný úmysel žalovanej alebo existenciu darovacej zmluvy k hnutelným veciam atď.).

6. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedla, že odvolanie je v celom rozsahu nedôvodné. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, zákonný a riadne odôvodnený a preto navrhovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal jej náhradu trov konania. Podstatou súdneho konania je posúdenie, či sú splnené podmienky na vrátenie daru, ak samotná žalobkyňa v rámci svojej výpovede už len svojimi skutkovými tvrdeniami jednoznačne preukázala nedôvodnosť žaloby tým, že de facto poprela, že by sa žalovaná voči nej mala správať spôsobom odporujúcim dobrým mravom a už vôbec netvrdila, že by konanie žalovanej malo dosahovať takú značnú intenzitu, aby predstavovalo hrubý rozpor s dobrými mravmi. Podstatnou okolnosťou pre toto konanie je tiež posúdenie, či je tretia osoba resp. či sú tretie osoby v príbuzenskom vzťahu s daryňou (žalobkyňou) aktívne vecne legitimované domáhať sa vrátenia daru žalobkyňi tým, že adresujú súdu nimi alebo v zmysle ich pokynov vypracované procesné podania, ktoré sú len navonok, formálne podpísané žalobkyňou, ale neobsahujú vlastné skutkové tvrdenia žalobkyne. Práve z tohto dôvodu je odvolanie proti napadnutému rozsudku formulované spôsobom naliehajúcim na to, aby odvolací súd bagatelizoval výsluch žalobkyne vykonaný so žalobkyňou osobne pred súdom prvej inštancie, ktorý však ako jediný obsahuje vlastné a autentické skutkové tvrdenia žalobkyne a aby odvolací súd prihliadal najmä na obsah písomných podaní podpísaných žalobkyňou, ktoré žalobkyňa celkom evidentne nepísala a ktorých obsah žalobkyňi zrejme ani nie je vôbec známy. Odvolanie je síce formálne podané žalobkyňou, avšak z obsahu odvolania je celkom evidentné, že toto odvolanie písala tretia osoba a s najväčšou pravdepodobnosťou žalobkyňa odvolanie bez porozumenia jeho textu iba mechanicky podpísala, nakoľko nie je reálne, aby žalobkyňa na pojednávaní napr. nebola schopná uviesť, či trvá na doplnení dokazovania, ale v texte odvolania už dokáže argumentovať súdnou praxou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. V podanom odvolaní je prezentované, že nesprávny právny názor súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na podanej určovacej žalobe, je už sám o sebe dôvodom, pre ktorý má byť napadnutý rozsudok arbitrárnym. K tomu uviedla, že právny záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne je len doplňujúcim argumentom súdu prvej inštancie na podporenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku. Nedostatok

naliehavého právneho záujmu v žiadnom prípade nie je možné označiť za primárny dôvod, pre ktorý bolo nutné žalobu zamietnuť. Súd sa i napriek právnemu názoru o nedostatku naliehavého právneho záujmu podrobne vecne zaoberal podanou žalobou, skutkovými i právnymi tvrdeniami žalobkyne a hmotnoprávnymi podmienkami na vrátenie daru, pričom s týmito sa riadne vysporiadal a dospel k záveru, že hmotnoprávne podmienky na vrátenie daru neboli naplnené. Až v závere napadnutého rozsudku podporne uvádza, že žalobkyňa nemala naliehavý právny záujem na požadovanom určení vlastníckeho práva k daru, pričom aj prípadná nesprávnosť tohto záveru nemá vplyv na zistený skutkový stav a záver súdu, že hmotnoprávne podmienky na domáhanie sa vrátenia daru neboli a nie sú naplnené. Samotný naliehavý právny záujem na požadovanom určení navyše žalobkyňa celkom zrejme nemá, nakoľko aj z jej skutkových tvrdení prednesených na súde prvej inštancie vyplýva, že sa na žalovanú nehnevá, má s ňou dobré vzťahy a svojimi tvrdeniami fakticky popiera, že by sa žalovaná správala v rozpore s dobrými mravmi voči žalobkyne alebo členom jej rodiny. Vykonaným dokazovaním sa súdne konanie dostalo do istej miery do absurdného stavu, kedy sa žalobkyňa síce formálne domáha určenia vlastníckeho práva k daru, avšak vlastnými skutkovými tvrdeniami svoje vlastnícke právo fakticky popiera, kedy medzi stranami sa v priebehu súdneho konania, najmä na pojedávaní dňa 16.07.2020 stalo nesporným, že neboli naplnené podmienky na vrátenie daru. Tvrdenie obsiahnuté v odvolaní o tom, že žalovaná mala kraťovať veci žalobkyne, nie je ničím podložené ani nijak konkretizované. Žalobkyňa sama na pojednávaní dementovala takéto tvrdenia, pričom v odvolaní, ktoré evidentne nie je ňou napísané, sa opakovane na toto poukazuje. Žalobkyňa však nikdy nepodala na žalovanú trestné oznámenie, ani nevykonala žiadne iné kroky smerujúce k tomu, aby sa domáhala svojich práv v súvislosti s údajnými krádežami. Takéto tvrdenia sú v celom rozsahu nepravdivé a ničím nepodložené. Navyše z darovacej zmluvy predloženej súdu zo strany žalovanej vyplýva, že všetky hnutelné veci nachádzajúce sa v rodinnom dome, darovala žalobkyňa žalovanej. Tvrdenie o tom, že už len prijatie všetkých hnutelných vecí v rodinnom dome má byť konaním v rozpore s dobrými mravmi vyznieva nanajvýš absurdne, nakoľko sa jedná o vzájomný prejav vôle v rámci zmluvnej voľnosti, pričom slobodná vôľa žalobkyne pri rozhodovaní sa o takomto úkone nebola ničím obmedzená a žalovaná prejav vôle žalobkyne iba akceptovala a súhlasila s ním. Žalobkyňa pritom nijak neobmedzovala v užívaní rodinného domu a všetkého jeho vybavenia ako aj hnutelných vecí, ktoré sa v ňom nachádzajú. V rozpore s tvrdeniami žalobkyne v rámci uvedenými v jej výsluchu, je v odvolaní uvedené, že umiestnenie žalobkyne do DSS bolo špekulatívne zo strany žalovanej, pričom jej nie je poskytovaná dostatočná starostlivosť. Uvedené tvrdenie žalobkyne je v celom rozsahu rozporné so skutkovým stavom zisteným v konaní na súde prvej inštancie. Žalobkyňa opakovane súdu prvej inštancie uviedla, že v DSS S. sa o ňu dobre starajú a je tam spokojná. Ide o vlastné tvrdenie žalobkyne, ktoré osobne niekoľkokrát uviedla na súde prvej inštancie. Toto tvrdenie sa tak fakticky stalo medzi stranami nesporné. Tvrdenie obsiahnuté v odvolaní, nie je tvrdením žalobkyne, ale tvrdením tretej osoby, ktorá odvolanie vypracovala a žalobkyne dala iba podpísať. Z kontextu celého prípadu je zrejmé, že na nadobudnutí vlastníckeho práva k rodinnému domu majú zo zisťovaných dôvodov značný záujem jej brat, ktorý doposiaľ pociťuje Darovaciu zmluvu ako krivdu voči svojej osobe, ako aj jej synovia, ktorým žalobkyňa chce materiálne pomôcť a ktorým bol dar v prípade procesného úspechu žalobkyne vopred prisľúbený. Tvrdenie o tom, že uzavretie Darovacej zmluvy a konanie žalobkyne malo za cieľ obohatenie sa žalovanej na úkor vlastnej matky je absurdným a odporujúcim zmyslu a účelu inštitútu darovania. Darovacia zmluva je dvojstranný právny úkon, ktorého základným znakom je bezodplatné poskytnutie daru darcom v prospech obdarovaného. Zo zmyslu a účelu darovania teda vyplýva, že obdarovaný vždy nadobúda od darcu plnenie bez protiplnenia, čoho si musela byť aj žalobkyňa vedomá pri uzavretí Darovacej zmluvy a túto dobrovoľne podpísala. Za účelom uzavretia Darovacej zmluvy navyše žalobkyňa sama kontaktovala žalovanú, aby pricestovala do Bojníc ju podpísať, čo žalobkyňa nepoprela a toto skutkové tvrdenie sa stalo medzi stranami nesporným (§ 151 ods. 1 CSP). V rozpore s dobrými mravmi má byť aj iniciovanie konania o obmedzení spôsobilosti žalobkyne na právne úkony a ďalších konaní voči členom rodiny žalobkyne. K uvedenému sa vyjadrila už v rámci konania na súde prvej inštancie, pričom trvá na tom, že uplatňovanie práv žalovanej v intenciách zákona nemôže byť kvalifikované ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Každému jednotlivému súdному konaniu iniciovanému zo strany žalovanej predchádzali skutočnosti, ktoré boli dôvodom na iniciovanie tohto konania, pričom nedosiahnutie dohody o sporných právach alebo skutočnostiach a následne domáhanie sa autoritatívneho rozhodnutia súdu, je len dôsledkom vzájomne podmienených vzťahov. Navyše jej brat Peter G., ako aj iní členovia rodiny žalobkyne, majú vždy možnosť iniciovať a dosiahnuť mimosúdnu dohodu, a to pred začatím súdneho konania ako aj počas jeho priebehu. Pokiaľ ide o konanie o obmedzení spôsobilosti žalobkyne na právne úkony, uvedené konanie iniciovala z dôvodu ochrany samotnej žalobkyne, čo je v konečnom dôsledku aj zmyslom a účelom tohto osobitného druhu mimosporového konania. Rovnako aj tvrdenia o tom, že žalovaná sa nemá zaujímať o to, čo

bude so žalobkyňou sú v celom rozsahu nepravdivé a v rozpore s vykonaným dokazovaním. Ona sa podľa zhodných tvrdení strán sporu o žalobkyňu zaujíma, komunikujú spolu a vzhľadom na odkázanosť žalobkyne na starostlivosť tretej osoby vybavila žalobkyňu z vlastnej iniciatívy umiestnenie v DSS S.. Žalobkyňa tiež podľa zhodných tvrdení strán sporu opakovane navrhla, aby išla žalobkyňa bývať k nej do Bratislavy, kde by sa o ňu mohla starať, avšak žalobkyňa túto pomoc opakovane odmieta. Žalobkyňa tiež nemá záujem o starostlivosť zo strany svojho syna V. G., pretože je „predsa len chlap“. Umiestnenie v DSS bolo teda jedinou možnou alternatívou, ako mohla zabezpečiť žalobkyňu, vzhľadom na jej postoj, sústavnú starostlivosť, ktorú si stav žalobkyne vyžaduje. Nespochybňuje, že žalobkyňa je osobou vyššieho veku, ktorá je z právneho hľadiska osobou zraniteľnejšou, resp. osobou, ktorá môže byť odkázaná na starostlivosť alebo výživu zo strany tretej osoby. Ona sa však vo vzťahu k žalobkyňu nikdy nedopustila protiprávneho činu, už vôbec nie činu dosahujúceho intenzitu trestného činu a v rámci svojich možností a schopností sa o žalobkyňu zaujíma, navštevuje ju, nakupuje jej potrebné veci. Žalobkyňa sa voči žalovanej nikdy ani nedomáhala uloženia vyživovacej povinnosti dieťaťa voči rodičovi. Právne normy trestného práva upravujúce inštitút chránenej osoby, ako aj právne normy odvetvia rodinného práva týkajúce sa vyživovacej povinnosti detí k rodičom, sú tak z hľadiska predmetu tohto sporu v celom rozsahu irelevantné. Vo vzťahu k nevykonaným dôkazom zo strany súdu prvej inštancie uviedla, že zmyslom a účelom dokazovania nie je, aby svedkovia, ktorí majú v tomto konkrétnom prípade navyše záujem na výsledku sporu, prednášali súdu svoje vlastné skutkové tvrdenia a zároveň sa tieto ich vlastné skutkové tvrdenia považovali z dôvodu ich výpovede v pozícii svedkov za pravdivé. Zmyslom a účelom dokazovania je zistiť, ktoré z existujúcich skutkových tvrdení strán sporu sú pravdivé. Zároveň aj z odvolania samotného vyplýva tvrdenie, že vzťahy Petra G., jeho dcéry O. Q. a aj jej synov vo vzťahu k žalobkyňu sú negatívne, pričom v kontexte ďalších skutočností vyplývajúcich z tohto konania (zámere týchto osôb získať rodinný dom a pod.) je zrejmé, že tieto osoby by s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote vypovedali na súde účelovo a zámerne v neprospech žalovanej, nakoľko z procesného neúspechu žalovanej by mali majetkový prospech. Už zo samotných skutkových tvrdení žalobkyne prednesených na súde prvej inštancie bolo zrejmé, že žalobkyňa ani len netvrdí, že konaním žalovanej došlo k hrubému porušeniu dobrých mravov, nakoľko potvrdila, že žalovaná sa o ňu zaujíma, majú dobré vzťahy, komunikujú spolu aj sa osobne vídajú, žalovaná sa stará o potreby žalobkyne a vybavila jej starostlivosť v DSS Kanianka, kde je žalobkyňa spokojná. P. výsluchom ďalších členov rodiny žalobkyne, ktorí navyše nie sú nestranní a majú väčší záujem na procesnom úspechu žalobkyne, ako samotná žalobkyňa, je neúčelné a nadbytočné, lebo ani ak by navrhovanými dôkazmi boli preukázané skutkové tvrdenia žalobkyne a bolo by tak unesené dôkazné bremeno v celom rozsahu, teda boli by potvrdené všetky skutkové tvrdenia žalobkyne, nemohlo by to viesť k procesnému úspechu žalobkyne pre absenciu konania žalovanej v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Inými slovami, ak už zo samotného výsluchu strán sporu a z listinných dôkazov predložených stranami sporu nepochybne a jednoznačne vyplynul záver o tom, že žaloba nemôže byť dôvodnou pre absenciu hmotnoprávnych podmienok na vrátenie daru podľa § 630 Občianskeho zákonníka, akékoľvek ďalšie dokazovanie je v kontexte tejto skutočnosti nadbytočným, neúčelným a nevhodným, obzvlášť v prípade, ak je celkom evidentné, že vykonaným dokazovaním nemajú byť preukázané skutkové tvrdenia žalobkyne, ale majú z neho vyplývať nové a žalobkyňu netvrdené skutočnosti vychádzajúce z neobjektívnych a zaujatých postojov tretích osôb (svedkov) majúcich záujem na procesnom úspechu žalobkyne. Zároveň je potrebné uviesť, že skutkové tvrdenia uvedené v odvolaní o tom, že žalovaná ako obdarovaná sa správa v hrubom rozpore s dobrými mravmi voči členom rodiny žalobkyne ako daryne, sú nielen nepravdivými, ale tiež novými skutkovými tvrdeniami. Vo vzťahu k týmto tvrdeniam je nevyhnutná aplikácia zákonnej koncentrácie konania podľa § 154 CSP, nakoľko boli prednesené až po vyhlásení uznesenia, ktorým sa dokazovanie skončilo. Zároveň neboli naplnené procesné podmienky na uplatnenie novoty v odvolacom konaní podľa § 366 CSP. Aj keby teda boli uvedené tvrdenia založené na pravde, čo však žalovaná jednoznačne popiera, nebolo by na ne možné pri vecnom prejednaní odvolania prihliadnuť. Údajné nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku je v odvolaní podložené najmä všeobecnými teoreticko-právnymi úvahami o požiadavkách na obsah odôvodnenia rozhodnutia súdu. V odvolaní však nie je uvedené, s akými konkrétnymi argumentmi strán sporu sa súd nedostatočne vysporiadal alebo vôbec nevysporiadal. Samotné tvrdenie strany sporu o tom, že rozsudok súdu prvej inštancie nie je dostatočne odôvodnený ešte nezakladá vadu, pre ktorú by mohlo byť odvolanie dôvodné. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností a interpretácie rozhodujúcich právnych noriem má za to, že súd postupoval procesne správne, vykonal vo veci dokazovanie potrebné na zistenie skutkového stavu v takom rozsahu, aby mohol vecne prejednať predmet sporu a rozhodnúť, pričom napadnutý rozsudok podrobne, vyčerpávajúco a presvedčivo odôvodnil. Napadnutý rozsudok je vecne správny, riadne odôvodnený, skutkové aj právne závery v ňom uvedené majú oporu vo vykonanom dokazovaní

a všeobecne záväzných právnych predpisoch. Navrhovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal jej nárok na náhradu trov konania.

7. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedla, že zotrúva na argumentácii prezentovanej v odvolaní. Žalovaná sa prostredníctvom svojho vyjadrenie pokúša už v jeho prvej časti navodzujúcej dojem, že sa jedná len o sumár doterajších faktických skutočností prípadu, nastoliť základné okolnosti prípadu v rozpore so skutočnosťou, pričom neskôr operujúc tu nastolenými tvrdeniami navodzuje dojem, že ňou prezentovaný skutkový stav je konzistentný, na seba nadväzujúci a odzrkadľujúci skutočný stav veci, resp. okolnosti prípadu. V prvom rade žalovaná ako fakt prezentuje stav veci, že účelom vedeného konania je prospech tretej osoby, pričom pre toto tvrdenie nebol predložený žiaden dôkaz, a táto skutočnosť bola z jej strany opakovane rozporovaná. Zároveň žalovaná prezumuje výpoveď navrhnutých svedkov ako výslovne klamlivú, čo je argument, ktorému súd nemôže priznať právnu relevanciu. Krivá výpoveď je predsa skutok, ktorý môže mať až trestnoprávnu dohru, takéto obvinenie zo strany žalovanej voči prakticky celej jej žijúcej rodine len dokresľuje jej vnímanie sveta, tak ako ho sama aplikuje aj na najbližšiu rodinu, čo je podstatou aj tohto sporu a samo o sebe neguje jej tvrdenia o korektnosti vzťahov v jej rodine. Rovnako nie je možné prijať tvrdenie žalovanej, že jediným cieľom je obohatenie sa tretích osôb, nakoľko po vrátení daru, by tento mohla darovať ďalej. Ako uviedla vo svojom odvolaní, disponovanie s predmetnými nehnuteľnosťami bude po vrátení daru rýdzo v jej rozhodovacej právomoci ako súčasť vlastníckeho práva, ako také však nemá a nemôže mať toto vplyv na rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre vrátenie daru. Žalovaná ju tiež účelovo vykresľuje ako ľahko ovplyvniteľnú, pričom jej vyjadrenia sú naprieč celým súdnym konaním, aj v čase pred ním jednoznačne konzistentné a to od času darovania domu, požiadavky na možnosť dožitia v ňom, naprieč výzvou na vrátenie daru, podanou žalobou aj vykonaným dokazovaním, koniec koncov jej dobrý psychický stav potvrdil aj samotný súd prvej inštancie. Žalovaná rovnako prezentuje ako fakt to, že jej vzťah so zbytkom rodiny je bežný, štandardný, na druhú stranu sa však snaží všetkými silami zabrániť tomu, aby bol zbytok jej rodiny vypočítaný k meritu veci, aj napriek tomu, že tieto skutočnosti opakovane tvrdila naprieč konaním, počnúc podanou žalobou. Rovnako žalovaná opakovane vydáva za fakt ich vzájomný vzťah, pričom z podanej žaloby, ako aj odvolania je zrejmý hrubý rozpor jej konania voči nej s dobrými mravmi, pričom celé jej konanie práve naopak vníma stále ako ťažkú krivdu. Až zvrhlo potom pôsobí tvrdenie žalovanej, že veď ju nechala doteraz žiť v dome, ktorý jej darovala aj napriek tomu, že sa na tom nedohodli zmluvne, pričom skutočnosť, že v dome chcela a chce dožiť tvrdila opakovane aj jej, aj všetkým príbuzným. Veľmi smutné je aj to, že doteraz pravidelne od nej žalovaná žiada peniaze z jej malého dôchodku, aby zvládala platiť energie za dom, z ktorého ju vyhodila. Žalovaná tiež uvádza a prezentuje ako fakt tvrdenie, že nápad o vrátení daru nebol jej, ale jej vnukov. Skutočnosť či sa s niekým radí o to ako dosiahnuť ňou sledovaný zámer predsa nemôže byť jej na škodu a takýto argument vníma len ako snahu odvieť pozornosť od skutočností rozhodných pre toto konanie, ktoré opakovane uvádzala tak v žalobe, na pojednávaní ako aj v odvolaní. Z doručeného vyjadrenia tak nevyplývajú žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť tvrdenia uvedené v podanej žalobe, resp. odvolaní. Z argumentácie žalovanej je zrejmé, že vzťahy v rámci ich rodiny, žiaľ, nie sú „bežné“ alebo „štandardné“ ako uvádza ona. Žalovaná žiaľ vidí nepriateľa v nej ako aj jej synovi a vnukoch a takto sa k nim aj správa - už len z tohto argumentu musí byť zrejmé, že súd mal skúmať tieto skutočnosti, ale neurobil tak, čo len potvrdzuje ňou uvádzané skutočnosti a vady napadnutého rozhodnutia. Žalovaná naprieč svojím vyjadrením, ako aj v rámci konania na súde opakovane osočovala tak svojho brata, ako aj svoje vlastné deti, a to tak formou rôznych vulgarizmov, ako aj dehonestovaním ich spôsobu života - osočovala ich že sú zadlžení, neschopní sa postarať a celé toto konanie je vedené ľudovo povedané za účelom „vytiahnuť ich z problémov“. Tieto skutočnosti však neboli počas samotného konania vôbec skúmané a tak jej syn ako aj jej vnuci žijú usporiadaným životom, žijú vo vlastných nehnuteľnostiach, sú riadne zamestnaní, s pravidelným príjmom, majú vlastné rodiny, sú vysokoškolsky vzdelaní a nie sú odkázaní na takúto formu „pomoci“, práve naopak, opakovane jej nezištne pomáhajú a to aj v tomto konaní, aj v iných veciach „bežnej“ potreby. Účelom tohto konania je vrátiť jej jediný domov, kde chcela dožiť v klude život a čo jej bolo opakovane od žalovanej prisľúbené - aj napriek tomu, že ako je zrejmé aj z vykonaného dokazovania, nie je odkázaná na 24 hodinovú starostlivosť, jediným jej problémom bola potreba pravidelne rehabilitovať po úraze, čo je však stav bežný a zvrátiteľný. Najviac jej v tomto pomohli práve syn a vnuci, ktorí ju opakovane navštevovali aj v domove sociálnych služieb a pravidelne sa s ňou osobne prechádzali a cvičili, čím došlo k dramatickému zlepšeniu jej zdravotného stavu, čo len zintenzívňuje jej túžbu vrátiť sa do jej domu. Predmetný dom nie je nikomu „prisľúbený“ ako sa snaží žalovaná tvrdiť. Jej cieľom je momentálne navrátenie daru v súlade so zákonom, aby dom mohla užívať ona. Výzva na vrátenie daru sama o sebe zakladá hmotnoprávne účinky toho, že dochádza k vráteniu

daru, za splnenia v OZ stanovených podmienok. Žalovanej výzvu na vrátenie daru zaslala, pričom táto mala za to, že nie je výzva dôvodná čím nastal medzi nimi spor, keďže žalovaná tento skutkový a právny stav neakceptovala a odmietla ho rešpektovať. Jej jedinou možnosťou tak bolo obrátiť sa na príslušný súd, čo aj urobila. Bez autoritatívneho rozhodnutia príslušného súdu tak jej právo bolo a naďalej je ohrozené, jej naliehavý právny záujem je tak nesporný. Podmienky pre vrátenie daru boli naplnené, pričom žalovaná ich neuznáva, napriek tomu, že hmotnoprávny stav je z vykonaného dokazovania úplne zrejmý, a preto je nevyhnutné rozhodnutie súdu. K tvrdeniu žalovanej, že vlastne sa medzi nimi nič nestalo, nakoľko na ňu nepodala trestné oznámenie uviedla, že takúto, pre ňu veľmi citlivú vec chcela vyriešiť v rámci rodiny a nechcela iniciovať trestné stíhanie vlastnej dcéry, na čom zotrváva, rovnako však zotrváva aj na skutočnostiach uvedených v odvolaní. Priam absurdne sa javí tvrdenie žalovanej, že potom ako údajne podpísala darovaciu zmluvu na všetky svoje hnutelné veci, jej predsa nebránila v ich užívaní. Už len samotná skutočnosť, že žalovaná opakuje a trvá na tomto prinajmenšom hraničnom argumente žiaľ vykresľuje jej vnímanie vecí. Neexistuje totiž jediný rozumný dôvod, pre ktorý by človek mal darovať všetok svoj hnutelný majetok inému človeku, stal by sa tak fakticky jeho vazalom, keďže by mu mohol obdarovaný fakticky kedykoľvek zakázať s týmto majetkom kedykoľvek disponovať, ak je toto žalovanou zamýšľaný stav, má za to, že toto samotné konanie je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, vo vzťahu matka-dcéra. Skutočným dôvodom fabrikovania takejto darovacej zmluvy je však iný a z pohľadu žalovanej oveľa praktickejší - ak vlastní všetok jej majetok, môže ho kedykoľvek odniesť z predmetného domu a tento tak kedykoľvek predať. Týmto je v celosti objasnený skutočný zámer žalovanej, ktorý len jasne dopĺňa vykreslený motív žalovanej, ktorý cieľavedome od začiatku smeroval k jej „deložovaniu“ s jasným cieľom rýchleho majetkového prospechu na úkor jej osoby. Podstatou hrubého porušenia dobrých mravov žalovanou je to, že od počiatku žalovaná postupovala zákerne a bolo jasným cieľom žalovanej predmetné nehnuteľnosti čo najskôr speňažiť bez ohľadu na jej záujmy a to, či bude mať kam ísť, resp. kde vo vysokom veku dožiť a to napriek opakovane komunikovaných požiadavkám dožitia v týchto nehnuteľnostiach. Žalovaná rovnako naprieč svojim vyjadrením tvrdí, že uzavretie kúpnej zmluvy bolo iniciované z jej strany, že ona zabezpečila notára a pod. Voči tomuto sa musí ohraďiť, keďže to tak jednoducho nebolo, pričom žalovaná to sama nijakým spôsobom nepreukázala. Z celého vyjadrenia žalovanej, je zrejmá hlboká nevráživosť voči ostatným členom rodiny. Práve samotné vyjadrenia a listiny vypracované žalovanou veľmi dobre, samé o sebe, smutne vykresľujú jej úmysly, mechanizmus jej uvažovania kedy v každom vidí nepriateľa a od každého očakáva len zistené úmysly a snahu o obohatenie sa na jej vlastný úkor. Súd ignoroval skutočnosti zrejme tak zo žaloby ako aj z vykonaného dokazovania a taktiež zo samotných tvrdení žalovanej. Sama žalovaná naprieč súdnym konaním, ako aj v jej vyjadrení k odvolaniu uviedla, že jej vzťahy so zbytkom rodiny sú hlboko rozvrátené, pričom súd toto napriek tomu neskúmal, ani sa s touto skutočnosťou argumentačne nevysporiadal, aj napriek tomu, že sa môže jednať a jedná o skutočnosť rozhodnú pre výsledok súdneho konania. Rozhodne tak nemožno prijať argumentáciu o tom, že nevypočutie členov rodiny žalobkyne by bolo založené argumentom o hospodárnosti konania, keďže konanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi voči členom rodiny darcu je jedným z dôvodov pre vrátenie daru podľa § 630 OZ. Práve v odvolaní uvádzané a vyššie v krátkosti doplnené, vady konania súdu prvej inštancie práve odôvodňujú uplatnenie § 154 CSP a umožnenie novôt v odvolacom konaní, a to konkrétne s odkazom na ustanovenia písm. c) a d) § 154 CSP. Čo sa týka odôvodnenia rozhodnutia súdu, napriek tomu, že bol vyhotovený na 25 stranách neznemená, že bolo či už vecne správne, alebo vnútorne konzistentné, či dostatočne odôvodnené. Súd síce rozsiahlo sumarizuje okolnosti prípadu, no nijakým spôsobom sa nevysporiadal s jej argumentáciou, preto je arbitrárny, nie je preskúmateľný. Vzhľadom na vyššie uvedené zotrváva na svojom odvolaní a navrhovala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil, a žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal jej náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj trov odvolacieho konania alebo napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v konečnom dôsledku ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

9. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že súd prvej inštancie záverom nesprávne konštatoval, že žalobkyňa nemala naliehavý právny záujem na určovanom petite, nakoľko ak súd zamietá žalobu na určenie pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na tomto určení, je vylúčené, aby súčasne takýto návrh preskúmal po vecnej stránke. I keď súd prvej inštancie nesprávne záverom konštatoval nedostatok naliehavého právneho záujmu (teda nebol to primárny dôvod na zamietnutie žaloby), na druhej strane sa správne podrobne vecne zaoberal podanou žalobou, skutkovými i právnymi tvrdeniami žalobkyne a

hmotnoprávnymi podmienkami na vrátenie daru, pričom s týmito sa riadne vysporiadal a správne dospel k záveru, že hmotnoprávne podmienky na vrátenie daru neboli splnené.

10. Súd prvej inštancie teda po vecnej stránke vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až 194 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd v tejto časti aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

11. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie teda vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke v konečnom dôsledku správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol, keď žalobu ako nedôvodnú zamietol.

12. Ust. § 630 Občianskeho zákonníka vyžaduje pre úspešné domáhanie vrátenia daru za splnenia zákonných predpokladov a to:

1. existenciu darovacej zmluvy medzi darcom a obdarovaným ohľadom predmetu darovania
  2. chovanie obdarovaného, ktoré možno objektívne posudzovať, kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov
  3. hrubé porušenie dobrých mravov vo vzťahu k darcovi alebo k členom jeho rodiny, pričom darca sa musí formou jednostranného prejavu vôle obsiahnutom v žalobe alebo samostatnou listinou súdnou cestou domáhať voči obdarovanému vrátenia daru
  4. existenciu právoplatného rozhodnutia právotvornej konštitutívnej povahy
- Pojmovými znakmi darovacej zmluvy je prenechanie niečoho v zmysle § 628 OZ, ďalej bezodplatnosť, teda stručne povedané, nesmie sa dostať žiadneho protiplnenia, ktoré má majetkovú hodnotu vo vzťahu k darcovi a tiež dobrovoľnosť liberalita, teda prenechanie niečoho.

13. Odborná literatúra aj súdna prax považujú zhodne za hrubé porušenie dobrých mravov (hrubé a nemorálne chovanie) obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny, buď porušenie dobrých mravov značnej intenzity a váhy, napr. uskutočnené jednorazovým činom alebo porušovanie dobrých mravov opakovane, sústavne, ktoré však v dôsledku svojho trvania a charakteru možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Kedy pôjde o hrubé porušenie dobrých mravov a kedy už nie, bude vždy otázkou posúdenia konkrétneho jednotlivého prípadu a jeho zvláštností. Pre toto posúdenie však nemôže byť rozhodujúce subjektívne hľadisko darcu (nestačí, aby šlo len o prejav subjektívne pociťovaného nevdaku), ale aj hľadisko objektívne. Možno tiež zdôrazniť, že nie je rozhodujúce akú konkrétnu podobu hrubé porušovanie dobrých mravov zo strany obdarovaného voči darcom alebo členom jeho rodiny nadobudlo. Zo skúseností a právnej praxe možno dovodiť, že do tejto kategórie budú spadať prípady, kedy sú darca, či členovia jeho rodiny vystavení priamemu fyzickému násiliu alebo hrubým urážkam, psychickému nátlaku zo strany obdarovaného spočívajúceho vo vyhrážaní, vydieraní, ponižovaní, šikanovaní atď.. Je zároveň faktom to, že hrubé porušenie dobrých mravov nemusí vždy naplňovať znaky trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu. Ak je však už trestný čin už priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa zvláštnych predpisov spáchaný a kto ho spáchal, je súd rozhodujúci o vrátení daru v týchto smeroch rozhodnutím príslušných orgánov viazaný. Chovanie sa obdarovaného hrubo porušuje dobré mravy, ak sa ocitne v rozpore so všeobecne uznávaným mienením, ktorý vo vzájomných vzťahoch medzi nimi určuje, aký má byť obsah tohto konania, aby bolo v súlade so základnými zásadami mravného poriadku spoločnosti. Výpočet dobrých mravov nemožno vzhľadom k pestrosti a mnohotvárnosti dopredu určiť. Zásady mravného poriadku spoločnosti a v dôsledku toho aj dobré mravy sa vo vzájomnom súžití ľudí a zároveň v súlade s prebiehajúcim spoločenským vývojom v určitej miere rozvíjajú a to tak v zmysle časovom ako aj miestnym. Ak sa prieči určité chovanie darcu dobrým mravom, musí byť súdom v danom čase a vzájomnom chovaní účastníkov občianskoprávných vzťahov vždy zistené. Súd vychádza z objektívneho kritéria, prihliada ku všetkým okolnostiam konkrétneho prípadu. Súdna prax vymedzila pojem dobrých mravov ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem. V tejto súvislosti sa nemožno tiež nezmieniť o obtiažnej preukázateľnosti chovania obdarovaného, ktoré by zadávalo darcovi dôvod k súdnemu domáhaniu sa vrátenia daru. K hrubému

porušovaní dobrých mravov v úzkom rodinnom spoločenstve môže dochádzať bez akýchkoľvek vonkajších prejavov, z ktorých by bolo možné na existenciu tohto potrebného zákonného predpokladu podľa § 630 OZ usudzovať. Nie je tiež dokonca možné ani vylúčiť možnosť účelového a špekulatívneho využitia ust. § 630 OZ. Odvolací súd však považuje za významné zmieniť ďalší aspekt k veci a to uplatnenie princípu proporcionality, ktorý sa uplatní pri kolízii dvoch alebo viacerých konkurujúcich si subjektívnych práv. Na strane žalobcu je to právo darcu dar odvolať, teda žiadať vrátenie daru a na strane žalovaného právo vlastníť majetok. Chovanie obdarovaného spočívajúce v nevďaku musí preto nadobudnúť takej intenzity, aby právo darcu netrpieť takýto nevďak bolo porovnateľné so záujmom obdarovaného na zachovanie princípu právnej istoty nedotknuteľnosti vlastníctva. Inak by v praxi dochádzalo k neprijateľným pomerom, kedy by obdarovaný bol darcovi po celú ďalšiu dobu zaviazaný neobmedzene alebo neprimerane hlboko a ich vzájomný vzťah by bol výrazne nerovnomerný.

14. Súd prvej inštancie teda v prejednávanej veci vykonal dokazovanie a opierajúc sa o dostatočné skutkové zistenia tieto správne vyhodnotil a vyvodil z nich i správny právny záver. Na zdôraznenie ich správnosti odvolací súd len podčiarkuje, že z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd za preukázané, že v danom prípade sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala, aby súd určil, že je vlastníčkou nehnuteľností označených v petite žaloby v podiele 4/6-ín. Nespornou skutočnosťou bolo splnenie prvej podmienky - výzva daryne (žalobkyne) obdarovanej (žalovanej), aby vrátila dar písomnou výzvou zo dňa 3.novembra 2019, ktorú žalovaná prevzala, ale žiadnym spôsobom na ňu nereagovala. Potom sa súd prvej inštancie správne zaoberal splnením druhej podmienky - či žalovaná hrubo porušila dobré mravy správaním, ako to opísala žalobkyňa v žalobe a vo výzve na vrátenie daru. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalobkyňa darovala svoj podiel na nehnuteľnostiach, vrátane rodinného domu o veľkosti 4/6-ín žalovanej, svojej dcére žijúcej v Bratislave. V darovacej zmluve si zmluvné strany nedohodli právo doživotného bývania žalobkyne, ale upravili si v čl. II. bod 3, že daryňa sa môže domáhať vrátenia daru v prípade, ak sa k nej bude obdarovaná chovať tak, že hrubo poruší dobré mravy. Rovnako bolo preukázané, že žalovaná žalobkyňu do uzavretia darovacej zmluvy navštevovala sporadicky, chodila z Bratislavy raz za mesiac, niekedy raz za dva mesiace, niekedy každý týždeň a niekedy bola u nej aj dlhšie. Jej návštevy boli u žalobkyne nepravidelné a pri návštevách, ak bolo potrebné, chodila so žalobkyňou k lekárom. Pred uzavretím darovacej zmluvy spolu komunikovali, vychádzali spolu dobre, ich vzťah žalovaná opísala ako stabilný. Niekedy žalobkyne vytkla veci, ktoré sa jej nepáčili. Žalobkyňa bola sebestačná, nebola odkázaná na pomoc ďalšej osoby, čo žalobkyňa potvrdila. V tom čase mala žalovaná dobré vzťahy so svojimi synmi Rastislavom a Y. G.. So svojím bratom V. a jeho dcérou O. Q. a jej manželom nekomunikujú od roku 2011, kedy O. Q. napadla žalovanú. Ďalej z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že aj po uzatvorení darovacej zmluvy, teda po 5.októbri 2012 žalobkyňa užívala nehnuteľnosti bez obmedzenia až do novembra 2019, kedy sa stala klientkou Domu sociálnych služieb v S. (DSS). Do uvedeného obdobia platila všetky poplatky spojené s užívaním nehnuteľností, o ktoré sa starala, kosila trávu, zabezpečovala si všetky potreby, vrátane nákupov, ktoré si zabezpečovala výlučne taxikom. V tom čase podľa jej vyjadrenia mala dobrý zdravotný stav, neliečila sa na žiadne ochorenie a nebrala žiadne lieky. Teda žalobkyňa bývala v spornom rodinnom dome sama až do novembra 2019, kedy po operácii ľavého kĺbu a niekoľkotýždňovom pobyte v Nemocnici v Bojniciach sa do rodinného domu nevrátila, pričom po prepustení z Nemocnice v Bojniciach jej bola doporučená opatrovateľská starostlivosť. Po návrate z nemocnice a doporučení personálom nemocnice sa rozhodla ísť do DSS Kanianka (pri Bojniciach), kde má zabezpečenú 24-hodinovú starostlivosť. Odvolací súd zdôrazňuje, že sama žalobkyňa pred súdom prvej inštancie uviedla, že sa rozhodla, že pôjde do DSS, kde má zabezpečenú stálu starostlivosť, lebo sama usúdila, že potrebuje pomoc. Ak by jej žalovaná zabezpečila prostredníctvom Mestského úradu Bojnice opatrovateľku do domáceho prostredia, táto by mohla žalobkyne pomôcť len 7 a pol hodiny a bolo otáznne, či by vôbec úrad takúto opatrovateľku zabezpečil. Po úraze žalobkyne v októbri 2019, kedy si žalobkyňa pri páde zlomila doma ľavý kĺb bola teda odkázaná na pomoc ďalšej osoby (ako to vyplýva aj z rozhodnutia Mesta Bojnice zo dňa 24.10.2019). Ďalej bolo dokazovaním vykonaným pred súdom prvej inštancie preukázané, že žalobkyňa sa po prepustení z nemocnice pohybovala o dvoch barlách, potrebovala pomoc inej osoby, pričom žalovaná bola ochotná sa o žalobkyňu starať, ale v Bratislave, kde býva, ale žalobkyňa nechcela ísť do Bratislavy, teda odmietla takúto pomoc od žalovanej a na pojednávaní pred súdom prvej inštancie sa vyjadrila, že do Bratislavy nechcela a nechce ísť. Z výsluchu žalobkyne pred súdom prvej inštancie rovnako vyplynulo, že v DSS je spokojná a páči sa jej tam a žalovaná ju navštevovala v DSS tiež sporadicky, nosila jej tam ovocie a veci, ktoré potrebovala. Podľa informácie personálu žalobkyňu navštevoval aj jej syn Peter a synovia žalovanej. Žalovaná teda neprestala mať záujem o žalobkyňu po

celý čas, ktorý bola v DSS, pričom túto skutočnosť žalobkyňa pred súdom prvej inštancie nepoprela. So žalobkyňou aj naďalej spolu komunikovali. Žalobkyňa sa chcela vrátiť do rodinného domu, hoci bola odkázaná na pomoc ďalšej osoby. Z výpovede žalovanej pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že so žalobkyňou sa nikdy nehnevila, mali tzv. stabilný vzťah, zaujímala sa o ňu vždy a neodmietla sa o ňu postarať po úraze ľavého kĺbu v októbri 2019, ale starostlivosť jej ponúkla v Bratislave, kde by sa mohla žalobkyňa presťahovať, čo ona odmietla. Nikdy jej vulgárne nenadávala, nesprávila sa k nej tak, ako to opisuje žalobkyňa v žalobe, neurážala ju a vulgarizmy voči nej nepoužívala. Žalovaná po uzavretí darovacej zmluvy nechala žalobkyňu bývať v rodinnom dome, nikdy k užívaniu tejto nehnuteľnosti pripomienky nemala až do októbra 2019, kedy po operácii ľavého kĺbu už žalobkyňa potrebovala pomoc a do rodinného domu sa nevrátila, lebo sa o ňu nemal kto postarať. Nesprávila sa k nej neúctivo, amorálne a neodmietla jej pomoc, neodcudzila jej občiansky preukaz, tento potrebovala na vybavenie prechodného pobytu žalobkyne v Bratislave, ak by sa tam presťahovala. Nevybrala jej peniaze z účtu len tak, ale dňa 24.10.2019 vybrala z účtu žalobkyne 360 eur, lebo bolo potrebné zabezpečiť nejaké platby ohľadom umiestnenia žalobkyne v DSS a navyše mala žalovaná dispozičné právo k účtu žalobkyne. Podľa výpovede žalobkyne sa správanie žalovanej zhoršilo po roku 2010, keď zomrel jej manžel. Zhoršenie správania vnímala tak, že žalovaná bola k nej odmeraná, pri ich stretnutiach sa nehádali, len si vymieňali názory. Žalobkyňa vo svojej výpovedi pred súdom prvej inštancie ďalej uviedla, že ju žalovaná neurážala, fyzicky ju nenapadla, telefonovali si spolu a žalovaná sa informovala, ako sa má v DSS, ako sa cíti. Nevyhrážala sa jej, navštevovala ju v DSS každý týždeň, neurážala ju a nosila jej ovocie. Charakterizovala žalovanú ako panovačnú osobu, ktorá musí mať vždy pravdu. Žalobkyňa tiež vo svojej výpovedi uviedla, že žalovaná sa správala odmerane aj k deťom jej brata Petra, ale komunikujú spolu. Rovnako sa správa aj k svojim deťom, žalovaná chce, aby aj jej deti boli podriadené. Rovnako žalobkyňa uviedla, že žalovaná sa k svojmu bratovi Petrovi a k svojim deťom vulgárne nesprávila. Žalobkyňa vo svojej výpovedi pred súdom prvej inštancie teda ani podľa odvolacieho súdu nepotvrdila správanie žalovanej, ktoré opisala v žalobe, teda nepotvrdila skutočnosti uvedené v žalobe a vo výzve na vrátenie daru, že by sa žalovaná správala tak, aby hrubo porušila dobré mravy. Z výsluchu žalobkyne pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že chce od žalovanej vrátiť nehnuteľnosti v podiele 4/6-iny z dôvodu, lebo tieto chce dať svojim vnukom, deťom žalovanej. Sama žalobkyňa pred súdom prvej inštancie uviedla, že nielen jej syn Peter Zamboj, ale aj jej vnuci ju nahovárali, aby sa vrátila do rodinného domu. Rovnako sama pred súdom prvej inštancie uviedla, že je v DSS spokojná, dôchodok vo výške 574 eur jej postačuje na krytie poplatku za služby poskytnuté v tomto zariadení, ktoré činia 440 eur mesačne. Žalobkyňa vie, že potrebuje pomoc, ale aj napriek tomu sa chce vrátiť do rodinného domu, lebo chce dať rodinný dom (teda jej podiel 4/6-iny) svojim vnukom. Z uvedeného potom teda aj podľa odvolacieho súdu vyplýva, že nie pre hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovanej chce žalobkyňa vrátiť dar späť, 4/6-iny nehnuteľnosti, ktoré žalovanej darovala, ale preto, že chce svoj podiel dať svojim vnukom. Čo sa týka tvrdení, že žalovaná mala žalobkyňu kraťnúť hnuťelné veci zo spornej nehnuteľnosti, sa žalovaná pri výsluchu pred súdom prvej inštancie vyjadrila, že nezobrala veci patriace žalobkyňi ako obrazy, televízor a iné z rodinného domu, zobrala si len tie veci, ktoré jej patria do vlastníctva podľa darovacej zmluvy zo dňa 28.novembra 2012, ktorou žalobkyňa darovala všetok hnuťelný majetok žalovanej. Žalobkyňa pri výsluchu uviedla, že podpis na darovacej zmluve nie je. Teda čo sa týka tvrdenia v odvolaní o tom, že žalovaná mala kraťnúť veci žalobkyne, odvolací súd toto nepovažoval za opodstatnené, nakoľko nebolo ničím podložené ani nijak konkretizované a žalobkyňou preukázané. Z darovacej zmluvy predloženej súdu prvej inštancie zo strany žalovanej pritom vyplýva, že všetky hnuťelné veci nachádzajúce sa v rodinnom dome, darovala žalobkyňa žalovanej. Čo sa týka námietky žalobkyne uvádzanej v odvolaní, že už len prijatie všetkých hnuťelných vecí v rodinnom dome má byť konaním v rozpore s dobrými mravmi, odvolací súd sa s touto nestotožnil, nakoľko v prípade darovacej zmluvy sa jedná o vzájomný prejav vôle v rámci zmluvnej voľnosti, pričom slobodná vôľa žalobkyne pri rozhodovaní sa o takomto úkone nebola ničím obmedzená (teda nebolo preukázané, že bola) a žalovaná prejav vôle žalobkyne iba akceptovala a súhlasila s ním. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie pritom bolo preukázané, že žalovaná žalobkyňu nijak neobmedzovala v užívaní rodinného domu a všetkého jeho vybavenia ako aj hnuťelných vecí, ktoré sa v ňom nachádzajú. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo teda aj podľa odvolacieho súdu preukázané, že sa žalovaná o žalobkyňu zaujímala, bola s ňou v kontakte a pomohla jej, keď bolo potrebné a takýto záujem mala aj po úraze v októbri 2019, kedy po prepustení z nemocnice bola umiestnená v DSS v Kanianke. Žalovaná neodmietla pomoc pre žalobkyňu, bola ochotná sa o žalovanú postarať, ale v Bratislave, kde býva, ale takúto pomoc žalobkyňa odmietla. Týmto dala najavo, že nemá záujem o pomoc zo strany žalovanej. Čo sa týka námietky žalobkyne uvádzanej v odvolaní, že jej umiestnenie do DSS bolo špekulatívne zo strany žalovanej, pričom jej nie je poskytovaná dostatočná starostlivosť, odvolací súd rovnako ani túto nepovažoval za opodstatnenú, nakoľko táto je v rozpore s

tvrdeniami žalobkyne v rámci uvedenými pri jej výsluchu pred súdom prvej inštancie, kde žalobkyňa opakovane súdu prvej inštancie uviedla, že v DSS S. sa o ňu dobre starajú a je tam spokojná. Ide o vlastné tvrdenie žalobkyne, ktoré osobne niekoľkokrát uviedla na súde prvej inštancie. Čo sa týka námietky žalobkyne uvádzanej v odvolaní, že sporné nehnuteľnosti žalovanej darovala, no od začiatku zároveň tvrdila, že v dome chce dožiť, mala za to, že dcéra bude mať na zreteli jej najlepší záujem aj do budúcnosti, či už to bolo z jej strany *expressis verbis* povedané alebo nie, pričom práve starostlivosť o svojich rodičov v čase ich staroby, teda času keď sú zraniteľnejší a odkázanejší na porozumenie a pomoc druhých, pokladá za jeden zo základných mravov, resp. spoločenských hodnôt ako takých, rovnako ani túto odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú, nakoľko ako už bolo uvedené vyššie, v darovacej zmluve si zmluvné strany nedohodli právo doživotného bývania žalobkyne, rovnako bolo nesporné, že až do úrazu v roku 2019 žalobkyňa bývala v spornej nehnuteľnosti, pričom rovnako bolo preukázané, že žalovaná sa neodmietla o ňu postarať ani po úraze ľavého kĺbu v októbri 2019, kedy po operácii ľavého kĺbu už žalobkyňa potrebovala pomoc a do rodinného domu sa nemohla vrátiť, lebo sa o ňu nemal kto postarať, ale starostlivosť jej ponúkla v Bratislave, kde by sa mohla žalobkyňa presťahovať, čo ona odmietla a preto vzhľadom na odkázanosť žalobkyne na starostlivosť tretej osoby vybavila žalovaná žalobkyňu umiestnenie v DSS S., teda takéto konanie, kedy žalovaná zabezpečila starostlivosť o žalobkyňu nemôže byť posudzované ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Umiestnenie v DSS bolo teda podľa odvolacieho súdu jedinou možnou alternatívou, ako mohla žalovaná zabezpečiť žalobkyňu, vzhľadom na jej postoj, sústavnú starostlivosť, ktorú si stav žalobkyne vyžaduje. Odvolací súd nespochybňuje, že žalobkyňa je osobou vyššieho veku, ktorá je z právneho hľadiska osobou zraniteľnejšou, resp. osobou, ktorá môže byť odkázaná na starostlivosť alebo výživu zo strany tretej osoby, avšak z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalovaná sa vo vzťahu k žalobkyňi nikdy nedopustila protiprávneho činu a v rámci svojich možností a schopností sa o žalobkyňu zaujíma, navštevuje ju, nakupuje jej potrebné veci. V konaní teda ani podľa odvolacieho súdu nebolo preukázané, že by sa žalovaná správala spôsobom, ktorým by hrubo porušila dobré mravy, že sa správala tak, ako žalobkyňa opísala v žalobe a vo výzve na vrátenie daru, pretože vo svojej výpovedi pred súdom prvej inštancie žalobkyňa tieto skutočnosti nepotvrdila. To, že sa žalovanej zhoršilo správanie voči žalobkyňi, že bola k nej odmeraná, alebo si vymieňali medzi sebou názory, nie je ani podľa odvolacieho súdu hrubé porušenie dobrých mravov a dôvod na vrátenie daru. V konaní nebolo preukázané, že by sa žalovaná správala k členom svojej rodiny v hrubom rozpore s dobrými mravmi, pričom sama žalobkyňa pred súdom prvej inštancie uviedla, že žalovaná sa k svojmu bratovi V. ani k jej deťom vulgárne nesprávala, pričom ani nekomunikácia s členmi rodiny alebo podávanie žalôb, nie je hrubé porušenie dobrých mravov a dôvod na vrátenie daru. Odvolací súd uvádza, že každé nevhodné správanie sa obdarovaného, ani menej významné porušenie dobrých mravov, ešte nezakladá darcovi právo domáhať sa vrátenia daru. V prejednávanej veci odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala také správanie sa žalovanej voči žalobkyňi, ktoré by dosahovalo značnú intenzitu, alebo by bolo sústavné tak, ako to súdna prax pre úspešné uplatnenie nároku na vrátenie daru vyžaduje a bolo by vyvolané výlučne iba konaním a správaním žalovanej bez toho, aby bolo vyvolané vzájomným správaním sa žalobkyne voči žalovanej.

15. Vo vzťahu k nevykonaným dôkazom zo strany súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že žalobkyňa na otázku sudkyne na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 16. júla 2020, aké dôkazy navrhuje vykonať nereagovala, pričom súd prvej inštancie správne konštatoval, že aj výsluch strany sporu je dôkazným prostriedkom, pričom strana sporu má povinnosť pravdivo a úplne uvádzať ostatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa prejednávaneho sporu. Súdom prvej inštancie správne pri hodnotení dôkazov vychádzal predovšetkým z výsluchu žalobkyne ako strany sporu ako dôkazného prostriedku, ktorá má povinnosť pravdivo a úplne uvádzať rozhodujúce skutkové tvrdenia, pričom prihliadol aj na jej výsluch v priebehu konania z pojednávania zo dňa 16. júla 2020 a správne dospel k záveru, že nie je potrebné doplniť dokazovanie výsluchom ňou navrhovaných svedkov uvedených v žalobe, vzhľadom k jej výpovedi, ktorá nepotvrdzovala skutočnosti uvedené v žalobe a vo výzve na vrátenie daru. Preto by výsluch navrhovaných svedkov bol aj podľa odvolacieho súdu nadbytočný a nevhodný a logicky by nemal žiaden význam v súvislosti s jej výpoveďami z pojednávania. Už zo samotných skutkových tvrdení žalobkyne prednesených na súde prvej inštancie bolo zrejmé, že žalobkyňa ani len netvrdí, že konaním žalovanej došlo k hrubému porušeniu dobrých mravov, nakoľko potvrdila, že žalovaná sa o ňu zaujíma, majú dobré vzťahy, komunikujú spolu aj sa osobne vídajú, žalovaná sa stará o potreby žalobkyne a vybavila jej starostlivosť v DSS Kanianka, kde je žalobkyňa spokojná.

16. Čo sa týka skutkových tvrdení uvedených v odvolaní o tom, že žalovaná ako obdarovaná sa správa v hrubom rozpore s dobrými mravmi voči členom rodiny žalobkyne ako daryne, odvolací súd uvádza, že v zmysle § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Žalobkyňa bola v konaní súdom prvej inštancie riadne poučená, mala možnosť využiť prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany, ktorými sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky, ktoré ale v konaní pred súdom prvej inštancie neuvádzala. Žalobkyňa tieto tvrdenia do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie pred súdom prvej inštancie teda neuvádzala, pričom ako už bolo konštatované vyššie a ako zo spisu vyplýva, žalobkyňa bola riadne poučená o jej procesných právach a povinnostiach v tomto konaní. Nakoľko žalobkyňa mohla tieto skutočnosti uplatniť pred súdom prvej inštancie, pričom tak neučinila vlastnou vinou, uvedené nie je prípustnou novotou v zmysle ustanovenia § 366 písmen a/ až d/ CSP, ktorou by sa odvolací súd mal zaoberať. Ako už bolo uvedené vyššie žalobkyňa bola poučená písomne preukázateľným spôsobom tak, že všetky dôkazy musí predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Takto poučený účastník nemá možnosť uplatniť odvolací dôvod založený na skutočnostiach alebo iných dôkazoch, ktoré doteraz neboli uplatnené, t. j. uplatní sa tzv. neúplná apelácia stojaca na báze účastníkovi poskytnutého poučenia o obmedzení (ohraničení) jeho možnosti predložiť alebo označiť všetky dôkazy, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval skutkové tvrdenia uvedené v odvolaní za tzv. novotu, ktorú nemožno v odvolacom konaní použiť ako prostriedok procesnej útoku. V opačnom prípade by odvolací súd nerešpektoval, že u žalobkyne sa uplatní systém neúplnej apelácie, čím by došlo k chybnému postupu súdu.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené teda súd prvej inštancie v predmetnej veci z výsledkov dokazovania vyvodil správny skutkový záver, na ktorý aplikoval správnu právnu úpravu, preto odvolací súd nepovažoval námietky žalobkyne za opodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP v konečnom dôsledku ako vecne správny potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalobkyne, ktorá úspech v odvolacom konaní nemala a preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyne v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).